რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

ოთხშაბათი, 7 მარტი 1918 წ.

ერთობა

ფასი 20 კაპ.

№ 53 ორგანო ამიერ-კავკასიის სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციებისა № 53

გაზეთი ღირს: ერთი თვით 4 მ. 50 კ., ორი თვით 9 მ., სამი თვით 13 მ. 50 კ. იქნება თვით 27 მ. ცალკე ნომერი ყველგან 20 კაპ. საზღვარგარეთ ორჯერ მეტი. განცხადების ფასი, როგორც პირველ გვერდზე, ისე შეორეზეა, პეტიტის სტრიქონი—50 კაპ. სამკვლიანად განცხადება უნდა მოტანილი იქნას არა უგვიანეს დილის 11 სა. ს. ნელმოწერილი წერილები არ იბეჭდება. დაუბეჭდელ საკაროთა მასალის რედაქციას არ ინახავენ, ავტორიც უკან ვერ დაიბრუნებს და ამის შესახებ არაც მიწერ-მოწერას ეწარმოეს.

ბელის მიმწერლებმა ფული შემდეგი ადრესით უნდა გამოგზავნონ: Тифлисъ, почтов. ящ. 199. Редакція „Эртобаа". სხვა ადრესით გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

რედაქციაში პირადად მოლაპარაკება შეიძლება 10—12 საათამდე. რედაქციისა და კანტორის ადრესი: თფილისი, გოლოვინის პრასპექტი № 13. Тифлисъ, Головинскій проспектъ № 12).

ტელეფონი 16—62.

მიიღება ხელის მოწერა 1918 წლისთვის
ყოველ დღეში გაზეთ

„ერთობა"-ზე

ხელის მოწერის პირობები:

1 თვით	— 4 მან. 50 კ.	6 თვით	— 27 მანეთი
2 თვით	— 9 მანეთი.	1 წლით	— 50 მანეთი
3 თვით	— 13 მ. 50 კ.	ცალკე №	ეღირება 20 კ.

ხელის მოწერის პირობები 1 აპრილიდან (ე. ი. პირველ ხან თვის) ეზრდება. ამ დროიდან შეიძლება შემდეგი მისამართით:

Тифлисъ почт. ящикъ № 199. РЕДАКЦІЯ „ЭРТОБА"

ამ. და თანამგზავრობით ფასობისა ხელის მოწერის ნუ დაკარგავთ.

ᲐᲣᲠᲘ

თფილისის ყველა უბნებში იხსნება განსაკუთრებული პურის გასაყიდი პუნქტები, იმ პირთათვის, რომელსაც ჯერ არ აურჩევიათ სახლის კომიტეტები.

ამ პუნქტებიდან პურის მიღება კვირეში პირველს შეიძლება მხოლოდ 15 მარტამდე, მანამდე კი აუცილებელია სახლის კომიტეტების არჩევნები ყველგან დასრულდეს.

(3—2) თფ. ქალ. გამგეობის სახურსათო განყოფილება.

ᲕᲐᲒᲖᲚᲘᲡ ᲙᲔᲠᲙᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ.

შუბინოვის ავთიანის ბავშვიანი ვაჭრობის ძველზე

ᲘᲚᲘᲦᲔᲑᲔᲑᲘ ᲔᲥᲘᲛᲔᲑᲘ-ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲔᲑᲘ:

ᲔᲥ. ᲑᲝᲚᲔᲠᲘᲜᲐ ᲘᲕ.—ᲭᲘᲠᲣᲠᲒᲘᲣᲚᲘ ᲡᲜᲣᲚᲔᲑᲘᲡ. ყოველ-დღე 2—3 საათამდე.

ᲔᲥ. ᲓᲐᲕᲗᲘᲐᲜᲘ ᲔᲥᲔ.—შინაგანი ინ ნერვების სნეულებანი, ყოველ-დღე 11—12 საათ.

ᲔᲥᲘᲛᲘ-ᲥᲐᲚᲘ ᲘᲝᲡᲔᲤᲝᲕᲜᲐ ᲓᲐᲕ.—ᲥᲐᲚᲘᲡ სნეულებანი, 10,5—11,5 საათ. სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

ᲔᲥ. ᲙᲚᲔᲥᲡᲘᲐᲜᲘ ᲒᲕᲠ.—შინაგანი და ბავშვთა სნეულებანი, ყოველ-დღე 1—2 საათ.

რჩება ერთი მანეკი, ამერიკია შეთანხმებული.

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Გ. Გ. ᲙᲚᲓᲘᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფთ ლებულნის ყოველ-დღე დღის 12—1 საათ. და საღამოს 5—7 საათამდე. მისამართი: პეტროგრადის ქუჩა № 4, კუთხე მიხეილის პრ. ტელეფონი 8—48. ეიგზლის სამკურნალოში მიიღებს ყოველ-დღე დღის 1—2. საათამდე.

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Д. И. ᲥᲝᲠᲓᲐᲜᲘᲐ

იღებს ავადმყოფებს შინაგან და ვენერიულ ავადმყოფობით, სიფილისა და მისი შედეგებში სისხლ ნაკლებნა. ქრონიკული მალარია და ქრონიკული ტრაპერი. საღამოს 5—7 საათამდე ბინდა ქვირისა ბ-ბრის ქ. № 6 (დიდუბე). ტელ. 14—37.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ. ᲙᲐᲜᲝᲜᲘᲠᲘ

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲐᲚᲔᲥᲡᲘᲜᲯᲠᲘᲡ ᲓᲐᲕᲗᲘᲡ ᲫᲘᲗ

ᲙᲔᲙᲔᲚᲘᲐᲜᲘ

მიიღება ქანონა, ვენერიულისა და სიფილისინი ავადმყოფები. (914-ს და 608-ს შეშბალუნები). ავადმყოფთა მიღება 5—8 საათამდე საღამოთი. მიხეილის პროსპექტი № 116, სასტუმრო „ნიე"-ს პირდაპირ ტელეფონი 14—28.

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Д. Д. ᲛᲣᲡᲐᲫᲔ

იღებს საღამატერო ავადმყოფთ საღამოს 5—6 საათამდე კვირა დღის გარდა, მისამართი: დიდი მთაწმიდის ქუჩა № 57; ოფიცერთა ეკონომიურს სახ. შენობის პირდაპირ, სახ. საგანშეფლისა. ტელეფონი № 5—77.

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Д. И. ᲒᲣᲑᲐᲠᲯᲐᲚᲐᲫᲔ

შინაგან და ბავშვთა სნეულებანი ავადმყოფებს მიიღებს ყოველ-დღე საღამოს 5—6 ს., კვირა დღის გარდა. ᲛᲬᲘᲜᲘᲔᲡᲘ ქუჩა, № 4, სასტუმროო ეიტაკელის გვერდით. ტელ. 15—00.

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Б. Д. ᲪᲣᲠᲘᲙᲝᲕᲘᲚᲘ

მედიცინის დოქტორი მიუნხენის უნივერსიტეტისა.

იღებს ყოველ-დღე შინაგან სამაგეშო, სანებია და საშვილოსნოთა დასნეულებულ ავადმყოფთა—დილის 9—8 საათამდ. უფასოთ იღებს ყოველ-დღე დილით 8—9 საათ. მისამართი: ნიკოლოზის ქუჩა, № 7, ბინა № 5.

რუნტგენის ელექტრო-სხივებით მკურნალი კანინტერ ბერლინის უნივერსიტეტის მედიცინის დოქტორის

Б. Д. ᲒᲔᲠᲒᲘᲜᲘᲜᲘᲡᲘᲡᲐ

შინაგან ავადმყოფობათა სპეციალისტი. მიიღებინან ბუნისა და ქალებით დაავადმყოფებულნი. ყოველ-ეკანი გამოკვლევა, ფოტოგრაფიული გადაღება და ფამფალობა—სხივებით. მაზალი ჰიერაფანი ვინენი, პნეუმოტორაქსი, ფრსენიანალის ტოკი და სხვა. რენტგენო-ფოტოგრაფიული გადაღება ფინანსური ჩაწერით. ავადმყოფები მიიღებიან ყოველ-დღე დილის 9 საათ.—1 საათ. და საღამოს 5 საათ.—7 საათამდე. კვირაობით კი დილის 9 საათ. ადრესი: ბებუოოვის ქ. № 23. ტელეფონი 7—92.

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Б. Д. ᲫᲔᲠᲫᲨᲐᲫᲔ

ტომსკის უნივერსიტეტის ვენერიულ კლინიკის ორდინატორად ნამყოფი იღებს ავადმყოფებს კანისა და ვენერიულის სნეულებანი ყოველ დღე 3—5 ნახ. საათამდე, ეარანტოვის ძეგლის პირდაპირ, რაზიოდლის ქუჩა, № 19.

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Б. ᲓᲝᲜᲔᲪᲝᲕᲘᲩᲘ

ყოველ ინსხინეტი პარიზის მოსაგარ კლინიკისა იღებს

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘ ᲥᲐᲚᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲕᲐᲓᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲘᲡ,

დილის 10—12 და საღამოს 4—7 საათამდე. მიხეილის პრ., 76, (ბაიკინის კბილის საექიმო).

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Д. И. ᲯᲐᲤᲐᲠᲘᲫᲔ

მიიღებს შინაგანის, ყურის, ყელის და ცხვირის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 11—1 საათამდე, საღამოს 5—7 ს. მადათოვის ქუჩა № 7. ალექსანდრეს ბაღის პირდაპირ.

ᲔᲥᲘᲛᲘ ᲥᲐᲚᲘ

Б. Д. ᲨᲘᲠᲝᲚᲐ-ᲒᲐᲒᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

მედიცინის დოქტორ-ექიმევა უნივერსიტეტისა და ედინბურგის მედიკურ-ჰიტურგიულ კოლ ჯისა. იღებს ყოველ-დღე შინაგან, ქალურ და ვენერიულ ავადმყოფთ და იძლევა საბეჭნი დარიგებას. სიფილისის წამლობა ახალი მეთოდებით. დილის 10—12 ს. და საღამოს 5—7 საათამდე. ელისაბეთის ქუჩა, სახლი № 82.

ᲠᲔᲕᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲘᲡ ᲓᲐᲪᲕᲐ

სამართლიანათ უკვეშრიტენ ერთმანეთს ზაგის და რეკოლიუციის საქმეს.

ომმა მოშალა მთელი ცხოვრება და ხალხი მოიკანება, რასაც ბნელეთის მოცემულებს კონტრ-რევოლიუციონერი მოდგაწეობის მადა გაუღვიძა. ასეთს პირობებში ყველა გულწრფელი დემოკრატი ზაგს ტრიფის, ომის შეწყვეტას ცდილობს.

ამიერ კავკასიის ყველა ერების წარმომადგენელმა, დაწესებულებამ—სეიმმა—ამას უყურადღება მიაქცია და ზაგის საკითხი პირველ რიგში წამოაყენა.

დღეს მთელი დემოკრატიის ყურადღება ერთი ადგილისკენ არის მიპყრობილი, ეულის ფანტაზიათ მოელის ყველა, თუ რა ამბავი მოგვივა ტრაპეზონიდან, სადაც ჩვენი და ოსმალეთის დელეგატები საზავო პირობებზე მოლაპარაკებას უკვე შეუდგენ.

მაგრამ საზავო დელეგაციას სულაც არ ეტყობა ის მოუთმენლობა, რომელსაც ჩვენ ვიგრძნეთ. უკვე ერთ კვირაზე მეტია, რაც ჩვენი და ოსმალეთის დელეგატები ერთმანეთს შეხვედენ და ამ ხანს განმავლობაში მხოლოდ მისალმებას და ერთმანეთის ნახვას უნდებიან. მეორე მხრით ოსმალეთის დელეგაციის თავმჯდომარე რაუფ-ბეი ისეთის ტაქტი და ლამაზ სიტყვებით ლაპარაკობს, რომ ეგეგონებათ, ვითომ თქვენს წინაშე იდგეს არა იმპერიალისტერ სახელმწიფოს წარმომადგენელი, არამედ სოციალისტი, რომელიც შეგნებულათ ბურჭის უსამართლობას და სხვისი უფლებების შელახვას.

სამაგიეროთ, დიდს მოუთმენლობას იჩენს ოსმალეთის ჯარი. მან უკვე იიღო არაზრუმი, იქ დაგრეგილი დიდძალი სიმდიდრე—იარაღი და სურსათი ხელთ იგდო და ჩვენი სამხედრებისაკენ გამოსწია. ოსმალეთის მეორე ჯარი ბათუმის მხარისაკენ მოიჭრაზის. ამავე დროს ოსმალეთის აეროპლანი ალაჩიში და ირტაანში მოქმედებენ და ადგილობრივ მეცხოვრებლის ჩვენს წინააღმდეგ თავს უყრიან. ერთის სიტყვით ოსმალეთი ზაგო მოლაპარაკებასაც მართავენ და ისევე დროს ჯარსაც ბაგენინან ჩვენი ქვეყნისაკენ.

რას ნიშნავს ყოველივე ეს?

მხოლოდ გულუბრყვილოებს თუ გაკვიანებს ოსმალეთის ასეთი მოქმედება. ნამდვილათ კი მისი ნამიჯი სწორი და სრულებით ბუნებრივია. ოსმალეთის ის უბედური ქვეყანა, რომელიც ძალიერმა სახელმწიფოებმა დიდი ხანია „ავადმყოფ კაცათ" გამოაცხადეს და რომლის დამოუკიდებლობა ამ უკანასკნელ დროს ბეწვზე ეკიდა. დღეს მის ბედსა გაუღიმა, მისი ისტორიული მოწინააღმდეგე—რუსეთი განადგურებულია, ხოლო მისი მოკავშირე და მფარველი გერმანია გამარჯვებული.

მაგრამ ეს კიდევ არ ნიშნავს იმას, რომ ეს სახელმწიფო ოსმალეთი ზურუნველყოფილია. ოსმალეთმა კარგათ იცის, რომ შესაძლებელია ერთის მხრით გერმანიის ღალატი, ხოლო მეორე მხრით რუსეთის განსაღუნა და კვლავ გაძლიერება. ამიტომ ჩვენი დელეგაციის სურვილებს ის ვერ დაეკონონა, მას ესაბიროება რეალური გარანტია. ასეთს გარანტიას კი მთელი ამიერ-კავკასიის დაპყრობა მისცემს ოსმალეთს.

ვინც ამას ანგარიშს არ უწევს, ის ბრმავ და ეშხაღესტან ლენინ ტროცკის მთავრობას, რომელიც ევროპაზის დელეგატებს მიეწერო, ბოლშევიტკუკენ ეჯდა და გულფარალათ ეუყრებდა და აქეზებდა კიდევ ჯარების დაშლას და სახლეაში წასვლას.

მაგრამ ოსმალეთი ნაკლებ გამბარჯვებითაც დამამყოფილდება. მისთვის დღეს ხელსაყოფილი იქნება ისიც, თუ ამიერ-კავკასია აღიარებს დამოუკიდებლობას, რაც მომავალში საშუალებას მისცემს ოსმალეთს შედარებით უზარუნველყოფილათ იგრძნოს თავი რუსეთის შემოსეცილ საკან. ამიტომ არის, რომ ოსმალეთის დელეგატები მოითხოვენ ჩვენგან ამიერ-კავკასიის დამოუკიდებელ რესპუბლიკათ გამოცხადებას.

მაგრამ სიბრძნეა იქნებოდა ეგეფეკრი, ვითომ ოსმალეთის ჩვენი დამოუკიდებლობა ინტერესებულ-ფეოდალურ სახელმწიფოს მხრით გულკეთილობა და ოსმალეთი—დაუძლეურებული დაგალიტაკებული მით უფრო ვერ გამოიჩენს ასეთს გულკეთილობას. პირიქით, მისი მდგომარეობა ინსრდება და თუ მან გამარჯვებები დაათვალა შეტეხა, რომელსაც ეს ჩვენს წინააღმდეგ აწარმოებს, ეგეი არ არის მთელს კავკასიის შეიერთებას და კავკასიის მთებს ამოეფინება.

ჩვენმა დემოკრატიამ კარგათ უნდა შეიგნოს ეს და გამინაბოს საზეფოები, რომელიც ოსმალეთის ხელს ალაეტებენს ამიერ-კავკასიის დაპყრობის სურვილზე. ეს საშუალება შეიარაღებული ძალა. ისტორიამ არ იცის სხვა რომელიმე ძალა, გარდა ჯარისა, რომელსაც ამპერიალისტების ლაგამეი შეეძლოს.

ჩვენც ამ ძალას უნდა მივმართოთ.

ჩვენ არ გვინდა სხვისი მიწა-წყალის დაპყრობა და შემოერთება. ჩვენ მხოლოდ საკუთარ მიწა-წყალს ვიცავთ. მიგრამ საქმე მარტო ეს არ არის. ჩვენ ვიცავთ სამშობლოსთან ერთათ რეკოლიუციას და თავისუფლებას.

სუფეფრიანი მონობის უღელში ვიყავით გაბმული. დღეს ეეეიერსეთ მტარვალი ტახტის დამხობას. მოვიპოეეთ თავისუფლება და შინაარ ცხოვრების მოწყობას შეეფიდეთ. და ყველა ამას დღეს ოსმალეთის სახით საშინელი საფრთხე მოეოლის.

ოსმალეთი, თუ მან ჩვენი დაპყრობა შეესძლოს, აქ დაამყარებს ისეთსავე წესს, რომელიც მას შინ აქვს. ეს იქნება ფაშების და ბეგების ბატონობა.

ჩვენ დავანგრიეთ ერთი მტარვალის ტახტი და ხელ მეორე უფრო საშინელ ტახტის აჩრდილის წინ ვდგეგართ.

რევოლიუცია და სამშობლო განსაკეფდენია. დაიხსენით ეს. შეიარაღდით და პოზიციებისკენ გასწიეთ.

ᲠᲛᲘ ᲗᲣ ᲗᲐᲕᲘ?

ორშაბათის სეიმის სხდომამ მეტათ მწარე ეამათი გამოიწვია. ზაგის მოხატურეული დემოკრატიამ ამ დღეს მოისმინა საზავო მოლაპარაკების პირველი ცნობები, რომელნიც მეტათ რთულ მდგომარეობას ვგეხიტავენ, თუ ყურადღებას მივაქცევთ ოსმალეთის მისწრაფებებს, ამიერ-კავკასიის ერების „ეგიტენერეტის" შესახებ. რაფ-ბეის სიტყვები ოსმალეთის ისტორიულ მოვალეობის შესახებ ამიერ-კავკასიისადმი, ფდაბინ ენაზე გადმოეტანეთ ნიშნავს მეორეკეთის გამოცხადებას, ან სრულ. დაპყრობას იმ მხარისას, რომელსაც ეგი ეხება. მოუხდეგეათ ამისა მოლაპარაკება ეკრძალეგა. ჩვენ დელეგაციას არა სურს და არც აქვს უფლება ყოველი საშუალება ამ ინსპარის შეეხოალეგენ ელეტის შესაჩერებლათ. ჩვენ ბევნანეეა დემოკრატის სისხლის ტყეელ უბრალოდ დაღვრა. ბანაზეული იქნებოდა ჩვენის მხრივ ყოველი ღონე არ ბეველინა ზაგის სასარგებლოთ მეშბაობის ამ უმანკო სისხლის ფიდერის წინააღმდეგ.

ჩვენ მხოლოდ მაშინ მივმართავეთ ხმალს და ტყვიას, როცა ამას ძალათ მოგვაბეეეს თავზე მოწინააღმდეგეთა მსეფნეთა. ბაუშაძორობა და ბატონობის ხანა ეეეეა.

ტყვიის წინააღმდეგ ჩვენც მხოლოდ ტყვიით შეგვიძლია მიეცეთ პასუხი.

ეი ასეთი მწკვეეე და საშინელი მდგომარეობის წინაშე ედგეეართ დღეს. ომის და ზაგის საკითხი სასწორზე ღიეს და ეოგორ იცის სალი გადასძლეეეს ისტორიული ბეეი თუ უბედობა. ცხადია ყველაფერი, რაც ამ სასწორის ზაგის საასარგებლოო გადაბრის, სიხარულ და თანაგრძნობას ბადაგებს ჩვენნი, რაც მას ომისკენ ეკადასძალეეს—ეოდანდგეგობას და მტრობას დიამსახურებს.

ამ უკანასკნელ ხანებში კი ზოგიერთ განაბარა კეთილებში, რომელიც ოსმალეთის საზღარეზე მდებარეობენ, ისეთი მოვლენებს აქვს ადგილი, რომელთაც აშკარათ ეეჩნეეეეა ხელი ოსმალეთი აგენტების.

ორეულობა ზემო ეკარაში, ალაბყეეი ირტაანში, და ყარსის ოლქის სხვა ადგილებში, ყველა ეს ეწეეეე

წინააღმდეგობა სულია. მეშამფლელებს, თავიდან-ბოლოამდის ბეგ-ადალიანებს საკუთარ ძალღონით არ შეუძლიანთ მოზეიმეებული დემოკრატიის იერიშების მოგერიება და მამელუნის შენარჩუნება. სულტი და ბეგი დაკარგული მემალუები ვარდან მოელიან ხსნას. დროც შესაფერი დაუფდგა: გარეთან მტერი მოიწევს და ხსნის ოსმალეთის თავერობიდან მოელიან. ეშეს გარეშეა, შემოსეულ მტრის ძალაზე დამყარების იმედი უპირველეს ყოვლისა, ამიერ-კავკასიის თათრების ბეგ-ალალარებში თავს იჩენდა და ეს-ენიც შეუღებოდენ ოსმალეთის ორიენტაციის ფართო ასაზი ქადაგებას.

ეს გზა ბუნებრივი და ჩვეულებრივია. სხვა გზით არ შეუძლიანთ დიდმა მეამფლებმა მიწა-წყალი შენარჩუნონ და ვლუბების მიტანილი ირიზები მოიგებინონ. მართალია, ისინი ამ მოელალეობრივ აგიტაციას სულერთო არ ეწევიან, მაგრამ ეს კი ფაქტია, რომ ამ გზით შეუძლიანთ უპირატესობის შენარჩუნება. მაგრამ, რაც თქმაა ამა თუ ამ ერის ერთ ფოდებაზე, სრულიად არ ითქმის მთელ ერზე. პირიქით, როგორც ქართველი, ისე სომხის და თათრის ელეტაკთა თავისი მდგომარეობით, თავისი პოლიტიკური და ეკონომიური შეხედულებით ოსმალეთის ორიენტაციის წინააღმდეგია და ღრმად დარწმუნებულია, რომ ოსმალეთის თავერობის აქ გაბატონება მათ ხეირს არ დაიყრის.

მაშასადამე, მთელი ჩვენი ძალა იქითკენ უნდა იყოს მიმართული, რომ ამიერ-კავკასიის დემოკრატია უფრო მეტიღრმად შეეაკვეშროთ და მაშინ თითო-ოროლა პირების თუ ფოდების ოსმალეთისკენ გადახრა საშიში არ იქნება.

ლეჩხუმის ამბები და გა-ტეხი ა. ასასთინანი

ისეთი ლეგრძლიანი წერილი, როგორიც ბატონი ა. ასათიანი ბრძანდება, შეორეკეი არ მოეპოვება ჩვენებური ეროვნული დემოკრატების გაზეთ „საქართველოს“.

ეს ვიტამენი ისე არ აიწრიპინებს თავის დაწერეგნებულ ქალაზს, რომ სოციალ დემოკრატებზე და ესზოგადოთ რევოლიუციონერ მთავრობაზე არ დასწეროს.

და სწერს ყოველგვარ სისაძაგლეს, რაც კი ენაზე მოდგება და რის ატანაც ქაღალეს შეუძლია.

ამას ის ეგასის, ალბათ, პარტიულ მეშაობას თუ მოღვაწეობას თავის პარტიის საკეთილდღეოდ.

ამ ადამიანის ლაკმობისთვის ჩვენ დღემდე ყურადღება არ მიგვიქცევია, მაგრამ მას შემდეგ, რაც ის ლეჩხუმში მოიმდგარ ამბებს თავისებურად შეეხო, არ შეგეგიძია გიეჩუმდეთ და შესაფერი ადგილი არ მივუნიშნეთ როგორც მას, ისე მის პატრონს—გაზეთ „საქართველოს“.

უნდა აღვნიშნოთ, რომ ქალაქ თელავში და მის მაზრაში ეროვნულ-დემოკრატების თუ ამ პარტიის ზოგიერთი წევრების მიერ გამოგებული და რეკოლიუციონერ თავრობის მიერ ჩაჭრობილ ცეცხლს, რაიც თელაქში მყოფი ქართული პოლკის ერთი ნაწილის და ნამძრალების ოკანერებში გამოიხატა, ბატონი ა. ასათიანი, როგორც თავდადებული მეშაკი ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიისა, ალეგეეს ახლა ლეჩხუმის მაზრაში.

დროც ამის შესაფერი დაუდგა!

ბ-ნი ა. ასათიანი, ვითომც ხალხის ინტერესების დამცველი, კრიტიკის ქარცეცხლში ატარებს ქუთაისის გუბერნის კომისარის განკარგულებას და ამბობს: წინეთაც ვგრძელდა ხმები, თითქოს ლეჩხუმის მაზრაში კონტრ-რევოლიუცია დაწყებულიყოს, მაშინაც გაგვიგეს ჯარები, მაგრამ „გამოიკეკა, რომ მთელი კონტრ-რევოლიუცია ისაში შდგომარეობდა, რომ ლეჩხუმში რამოდენიმე ფედერალისტია და ეროვნულ-დემოკრატთა პროპაგანდისტი გაჩენილა, რომელიც საკუთარ პარტიული პროპაგანდის წარმოება მოუნდომებია ირჩენებაში“ და სხვ...

ახლა კი, ბ-ნი ა. ასათიანის ცნობით „ხალხს ხხოლოდ განუზრახავს აღმსარულებელისა და სასურველთა კომიტეტების ზოგიერთი პირების გაძევება. ამათმა ისეთი პირები მოიწვიეს, რომ თვითნებობა და ბოროტება გამეფდაო“.

ლეჩხუმის ამბები ჩვენს ბეთხსელებს გუშინდელ ჩვენი გაზეთის ნომერში გაეცანით.

ალა მოგეხსენებინა იმ ცნობას, რომელიც („საქართველოშია“ ნოთაყვლეფელი (№ 49) და რომელი ცნობიდან ბ-ნ ა. ასათიანს ზემო მოყვანილი „ცნობა“ ამოუფიქრია.

„საქართველოს“ კორესპონდენტი იწერება ქუთაისიდან:

„ამ უკანასკნელ დროს, „განსაკუთრებით კი მას შემდეგ, რაც ქუთაისიდან ქართულ პოლკის დათხოვნილი ჯარისკაცები გაჩეკნტენ, ლეჩხუმის მაზრა, განსაკუთრებით კი დასა ლიალაში, ანარქისტულ ოდეების ფართე პროპაგანდის ასპარეზად გადაიქცა. აქ თავი მოიყარეს გუბერნიის ყველა კუთხიდან ბნელ ძალებმა. მეტოროებები ბეერს ჩაბერეს ბატონ ა. ასათიანი კითხულობს:—„ეს არის ქუთაისის გუბერნიის კომისარი, გვყავს თუ არა რაიმე მთავრობა“ და სხ.

ჩვენ ვამბობთ: დიახ, ჩვენ გვყავს რეკოლიუციონერი მთავრობა და სწორედ მისი რეკოლიუციონერი ვალია ამ ვაებატოს, ბატ. ა. ასათიანს და მის პატრონს—„საქართველოს“ დროზე „თავისი ადგილი მიეჩინოს“!..

„სახალხო სამეკა“ აღეშფოთებია ლეჩხუმის წინააღმდეგ ნახმარ ზომებს—„ეს რა ამბავიაო“, კითხულობს და საქმის შინაარსს ასე აგვიწერს: „ცალკეში ბოლმირები გადაადგენს. ქუთაისის ფეიფელ გვარიოის ნაწილს ბაზში იარაღი აპყრია... ის, რაც მომხდარა ლეჩხუმში, არ არის ჩვენს „ისტორიაში“ უმაღლეთო, მაგრამ ხალხს წინააღმდეგ ასეთი ღონისძიების მიღება კი ჩვენ ჯერ არ მოგვსწრია არც ერთი მთავრობის პირობებში“...

რომელი მთავრობის პირობებში მოსწრია „სახალხო სამეკა“-ს მაგალითად ისეთი ღონისძიების მიღება, როგორიც ამ დღეებში თეფილისში საგანგებო რეკოლიუციონერმა სასამართლომ მიიღო ავაზაკთა ბრბოს წინააღმდეგ...

განსაკუთრებულ პირობებში ვიმყოფებით ამ ეამად. ამიტომ ზომებიც განსაკუთრებულია საჭირო, მხოლოდ ხალხიგად არ უნდა იქნას ეს თუ ის ზომა გამოყენებულია...

„კანონს გარეშე“ გამოცხადება!

შეიძლება ამ განკარგულების სტილი არ იყოს შესაფერი, მაგრამ, განა ამაშია საქმე?..

თქვენ ბრძანეთ, თუ შეგიძლიათ,—წინააღმდეგი ხართ, თუ მომხრე წესერრებს აღდგენის!

ან გვიბრძანეთ,—სად ყოფილა, რომ ფოთელ გვარდიელებს ბაგშვების, ქალების ან უდანაშაულო ხალხის წინააღმდეგ მიეღოს ზომებიო? განა იგი, მიუხედავად სამხედრო ზომების მიღებისა, არ ცდილობდა უსისხლოთ დამშვიდებას ჯანისეულთანა ადგილებისა?

და ჩვენ ვიკითხ, რომ საზნეულ სიტყვებს „კანონს გარეშე“ ლეჩხუმისთვისაც ამეთვალა შეიძლება მოყვანა ე. ი. ცდა უსისხლოთ წესერრების აღდგენისა.

მაგრამ ჩვენს ნაციონალისტებს ეხოლოდ რეკოლიუციურ მთავრობის დიდობა და სახელის გატეხა აქვთ მიზნათ და ამ თავის განზრახვებს ემსახურებიან.

დემოკრატია ამას კარგათ ხედავს და მათ ლათაიებით არ მოსტეტვდება...

გაოთუმის ამბავი

ამიერ-კავკასიის მთავრობის ცნობა.

კრეკენი „კორიო კარლ“-ი, რომელთაც ბეთუმშიდან ტრაპეზონში გაგეგზავნა სამშვიდობო დელეგაციო, მიუხედავად პირობისა და ეკონტროფილიის ბრძანებისა, თავის ნებით დასტოდა ტრაპეზონი და მით ერთათ-ერთი საშუალება მოუსპო დელეგაციას რადიოთი დეკოდირებულები ჰქონნოდა ამიერ-კავკასიასთან.

კრეიფერი ბათუმში მოვიდა და უნდოდა აქედან წასვლა. ყველა დანაჩრენი სამხედრო გემები,—ზოგი უკვე წავიდა და ზოგიც წასვლას აპირებდა, მიუხედავად ამისა, რომ ადგილობრივმა მთავრობამ წინააღდეგება მისაც დარჩენილიყო ბათუმის და მისი ოლქის დასაცავად, რისთვისაც კარგ ჯარიდან მიიღებდენ. ჩვენ გავიგეთ, რომ უცხოელთის ემსრეები ზოგიერთ მეზღვაურებს წინააღდეგობას აძლევენ დემოკრატიულ ორგანიზაციების დაუკითხავად მიეყოთ მათთვის საზღვაო ერონები და გემები. ბათუმშია მოსალოდნელ სამხედრო ამბების გამო და რადგან მთელი მბრძოლთვის აუცილებელი საჭროა საზღვაო ძალა, ბათუმის ეხლის ეფუოსმა და რეკოლიუციონერმა ორგანიზაციებმა გადაწყვეტეს ხელშეწყობილ ბათუმში მეოფი ყველა სასხვერო გემები, რაც უსსეეე

ზომების მიღებაზე ჩვენ შეგვიძლია დავეთანხმოთ, მაგრამ სანამ შესაფური საბუთები არა გვაქვს, არ შეიძლება კატეგორიულად იმის თქმა, რომ აქ მოქმედებს საიდუმლო ხელი. ჩვენ არ შეგვიძლია დავეთანხმოთ მენშევიკების და დაშნაკელების წარმომადგენელთა დასკვნას. ისტორია დაგვანახებს, თუ ვისი მხრით მოქმედობს ეს საიდუმლო ხელი. აბობენ, რომ ჩვენს ზორის არიან ისეთები, ვინც ხელს უშლის ზაკის ჩამოდგებასო. ყველამ გამოსაქვეა თავის ზეგიდულება ზაკის შესახებ და ჩვენ კი უნდა დაგვიკურეთება მათთვის.

ᲘᲒᲘ. ᲒᲘᲒᲘᲯᲐᲠᲘ. კამათში განსაკუთრებული ხასიათი მიიღო. მე ვიტაბდებ, რომ მთავრობას აროვიანი საბუთები არა აქვს იმის დასამტკიცებლათ, რასაც აქ ლაპარაკობენ. ჩვენ მივიღეთ ცნობა, თუმცა ზეგიზეშენელი, რომ ბრდგანში უნდათ გაგზავნონ სომხებისა და ბერძენების დამსაჯელი რაზმი. ამიტომ ₋ მე გეთხოვთ გამოგვიკეთვათ თქვენი ზეხედულება ამის შესახებ. ჩვენს გამოსვლას ნუ დაუკავებრებთ აქ წარმოთქმულ სიტყვებს.

ა. კანტემიროვი (მუს. სოც. ბლოკი). ძველი რეჟიმის და კერენსკის მთავრობის დროსაც ბრალს სდებდენ მუსულმანებს ღალატში, მაგრამ ეს არ იყო მართალი. ღალატი არ არის მუსულმანთა სოფლებში და სანამ არ გვაქვს საბუთები, არ შეიძლება მათ წინააღმდეგ დასმული რაზმის გაგზავნა. რევოლიუციონერ ორგანიზაციებს არაფერი გაუკეთებიათ, რომ მუსულმანთა მასსა ნდობთ მოპყრობოდა ახალ მთავრობას. ვერ აუხსენით მათ, რომ ძველი რუსეთი აღარ არის და ახალს კი მათ წინააღმდეგ არაფერი აქვს. შენდეგ ორატორს მოყავს რამდენიმე მაგალითი და ისკენის, არ შეიძლებოდა მუსულმანთა მასსა ნდობთ მოპყრობოდა ახალ მთავრობასო. მათ ვერ დაუბრუნეს ის, რაც წაართეს და ისინი იძულებული შეიქნენ ძალით მიეღოთ თავის საკუთრება. ისინი გამორეკეს ორდაგანიდან და თუ დღეს მუსულმან ჯლეხობამ აიღო ორდაგანი, ამით მან უკან დაიბრუნა თავის სახლები, თავის ქონება. ეს კი სამართლიანობაა და არა ღალატი. ამას ადგილობრივი ხასიათი აქვს და არა სახელმწიფოებრივი. მუსულმანნი ჯლეხობა ყველაზე უფრო დინტეგრესებულია რეკოლიუციონერ მოპოპათათა განმტკიცებაში და თუ ვიმოქმედებთ სოლიდარულათ, ანარქიასაც ბოლო მოეღება.

ა.ᲒᲐᲒᲘᲐ („ᲛᲣᲡᲒ.“) რუსტანმეკოგი თითქოს თავს ისართულად ბრალდებისაგან. ეს ამაში არ ვეთანხმები ჩემს ამხანაგს. აქ ირიგის არ ულაპარაკია მუსულმანებზე. თუ არის ვინმე მოღალატე, მთავრობა მიიღებს ხის წინააღმდეგ სასტიკ ზომებს.

ᲗᲐᲜᲘᲔᲚᲘᲐᲜᲘ. („ᲛᲣᲡᲒ.“) მე გუშინ დაგბრეწი ახალციხედან, სადაც მოსდა ეფიზეთაწილება მუსულმანებსა და ქართველებს შორის. უთანხმოების მიზეზი იყო №-116 პოლკის ქონება. ამიერ-კავკასიის კომისარიატის დადგენილებით ეს ქონება უნდა განაწილებულიყოს თანასწორათ მუსულმანთა და ქართულ პოლკებს შორის. რამდენიმე ხნის შემდეგ მოვიდა მეორე განკარგულება,— მუსულმანებს ნუ მისცემთ ამ ქონების ნახვარს, ისინი თფილისიდან მიიღებენ იარაღსო. ვისი ძალდატანებით მოქმედებდა ამ შემთხვევაში ამიერ-კავკასიის კომისარიატი. ხომ არ არის ეს ორგანიზაციათა ძალის საქმე? მუსულმანებმა ახალციხეში მოაწყვეს პოლკი, იკავებენ ბასსოფლებს და იარაღი ჯერ კიდევ არ მოუღიათ. დიახ, არის ჩვენში ორგანიზაციული ძალა, რომელიც (ადილობს, რომ მუსულმანებს უნდობლათ ეკიდებოდეს. ეროშვილიებიც და დაშნაკელებიც ამტკიცებენ, რომ აქ მოქმედობს ორგანიზაციული ძალა. ცხადია, ბრალს გვდებენ ჩვენ. ჩვენ კი მთელი ომის ვანმაკოლობაში ლოიალობას ვიჩენდით და რომ ჩვენ ეალალი ჩაგვიდინა, რუსის ჯარი კავკასიის მთეის იქეთ ამოიყოფდა თავს ისე, როგორც მან სარაყამიშიდან აზრუმში ამოიყო უკბათ თავი.

ᲐᲛ. ᲚᲔᲛᲗᲘᲐᲜᲘᲫᲔ. სასტიკ პროტესტს აცხადებს ამ ბრალეულის წინააღმდეგ, რომელიც წამოაყენეს ბის წინააღმდეგ. თითქოს იგი ბრალს სდებდეს მთელ ერს. ამით მათ სურთ მიჩქმალონ საკითხი—ამბობს ორატორი. მე მეგონა, რომ აქ ყველა იტყოდა, დიახ, არსებობს სიიდეშლო ხელი, რომელიც მოქმედობს მთელი ამიერ-კავკასიის დემოკრატიის წინააღმდეგო. ამის მაგიერათ კი ამბობენ, თითქოს აქ ბრალს სდებენ ცალკე ერს. მე ამის წინააღმდეგ ერთხელ კიდევ ვაცხადებ სასტიკ პროტესტს. დღეს ჩვენს წინაშე დგას საკითხი, მოგვეკითხოთ არა ჩვენ ერთი ფესკოროიდან მეორე დესპოტიის ხელში ჩაგიდნენ, და ისეთ დროს განა შეგვიძლია ჩვენ ბუფერალათ შეეწყოთ ორდაგანში მომხდარ ამბებს? იქ რომ ისე ჩაეგდოთ ქალაქი ხელში, როგორც თელავში, ჩვენ გვეფერალა ბოდით მათ ისე, როგორც ოფლიანს გმირობა. ბაგრამ ორდაგანში ორგანიზაციულ ელემენტებმა ეს ბრალეულობა ეს ეს ეს

ვიკი შატნოვი და ეარსიმეი.

წითელ-გვარდიელ სწრაფად ამოირჩია საბარო შტაბი და მისი შემწეობით შუფვა ოსმაროლოგის ძარიან-ფესეიანად აღმოფხვრა.

„ტოფიერ-ლეგიმი თავისუფლად, ამოიესენ-ეს. ბამოშალა ხალხი ქეკეშენ თავისუფლად, სიხარულით შეჰკერენენ წითელ-გვარდიელებს, ეროშანეის ოლოკეენ მშეიდობიან გადარჩენას. ამას, ეასაკე რიდასაც ინდეი ქ-ნდა ბალშვიკებსგან, ამბოლ კი ყოველივე ნდობა დაჭკარგენ მათი. „ხალხი მთ"!—გაისმის ყოველ კუთხეში. ბატეზოვები შიხს ბარამ შეიპარო. ციხეში ჯდომა მთა ვერ აიტანენ. ჯერ მაძალს მესაეთიკე არ ყოველთან და ისინი ეკეი თავის რეშენენს და ინდიელს ეარს ჭყოფენ. მაგ, რო�ინდა მოიქეკენ ძეელი ოკეიმის წინ ზუეეკენენ. მოიხეი ლაკეინ, წინათ მოსარბოსტენი „ լ ოდის" ჩინო